

Lectură și înțelegerea textului

CLASA A III-A

ÎNȚELEG ȘI EXERSEZ

Nume

Prenume

Clasa

Școala

Cuprins

1 Din lumea necuvântătoarelor 4

- *Privighetoarea*, după Hans Christian Andersen 4
- *Cioc! Cioc! Cioc!*, după Emil Gârleanu 10
- *Ciocănitoarea* 16

2 Ne place aventura 22

- *Pregătind o aventură nemaipomenită*, după Tony Wolf 22
- *Busola – invenția care a schimbat lumea* 28
- *Micul prinț*, după Antoine de Saint-Exupéry 34
- *Ocolul Pământului în optzeci de zile*, după Jules Verne 40

3 Poveștile Pământului 46

- *Poveste de iarnă*, după Zacharias Topelius 46
- *Apă, aer, sol – viață* 52

4 Familia 58

- *Bunicul*, după Barbu Ștefănescu Delavrancea 58
- *Fram, ursul polar*, după Cezar Petrescu 64
- *Prietenii neobișnuite* 70

5 Printre cuvinte 78

Citește cu atenție!

Privighetoarea

după Hans Christian Andersen

Demult, tare demult, tocmai în îndepărtata Chină, trăia un împărat nespus de bogat. Palatul lui, construit în întregime numai din porțelanuri fine, era considerat cel mai frumos din lume. Palatul era împrejmuit de grădini întinse, pline de flori rare care îi sporeau frumusețea, iar de jur împrejurul acestor grădini se întindea o pădure de pini ce adăpostea drumul până la mare.

În acea frumoasă pădure de pini, locuia o micuță privighetoare care cânta atât de frumos, încât, dacă ți se întâmpla s-o auzi, nu mai puteai să îi uiți vreodată cântul.

Așa se întâmplă că, într-una dintre zile, însuși împăratul deschise o carte a învățaților vremii și zise: „Ce frumos! Cartea aceasta spune că, dintre toate minunățiile regatului meu, cântecul privighetorii e cel mai grozav!“. „Dar unde să fie această privighetoare, de eu n-am auzit-o niciodată cântând?“

Împăratul își adună de îndată curtenii și îi întrebă despre privighetoare. Dar niciunul dintre aceștia nu auziseră de dânsa. Nici doamnele de onoare, nici bucătarii, nici măcar servitorii nu auziseră până atunci cântecul privighetorii. După cercetări îndelungate, împăratul află că unul dintre ucenicii bucătari știa de dânsa.

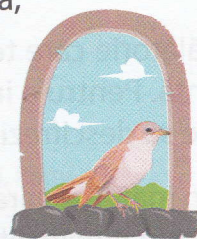
Astfel, ajutorul de bucătar porni, împreună cu alți curteni și doamne de onoare, spre pădurea în care **sălășluia** privighetoarea.

Au mai mers ei încă puțin și, într-un sfârșit, ajutorul de bucătar le spuse: „Iată privighetoarea!“. Și le arătă o pasăre micuță, cenușie, ce stătea pe o creangă aflată deasupra capetelor lor.

„Nu ne-am fi imaginat niciodată că privighetoarea e o pasăre atât de ștearsă!“, șoptiră, dezamăgite peste măsură, doamnele de onoare.

Auzindu-le parcă, privighetoarea începu numaidecât să cânte, iar trilurile ei dulci umplură pădurea.

„Ah, ce minunat cântă!“, spuseră atunci doamnele de la curte.

„Da, într-adevăr, au zis toți curtenii!”. „Cântecul ei seamănă cu clinchetul unor clopoței de cristal!”

După aceea, ei îi spuseră privighetorii: „Bună ziua, privighetoare! Am venit să te rugăm să cânti și pentru împăratul nostru.”

„Dar cântecele mele sună mult mai bine în pădure”, le spuse privighetoarea, întristându-se dintr-odată. „Însă dacă împăratul dorește, voi veni în seara aceasta la palat!”

În sfârșit, micuța pasăre cenușie își făcu și ea apariția! Intră în zbor pe fereastra deschisă, se așază pe stînghie și începu să cânte. Iar cântecul ei era atât de frumos, ca o zi însoțită de primăvară! Împăratul se aplecă către ea s-o asculte mai bine, în timp ce lacrimi grele începură să i se rostogolească pe obrazii palizi.

Adevărata privighetoare fu **izgonită** din **regat**, iar privighetoarea din aur și pietre prețioase îi luă locul în colivia aurită, cântându-și melodia în fiecare seară.

Trecu așa un an. Privighetoarea de aur cânta în fiecare seară, iar curtenii ajunseseră să îi știe cântecul pe dinafară. Într-o seară însă, când împăratul deschise colivia privighetorii, în loc să cânte, pasărea scoase un sunet supărător. Privighetoarea de aur se stricase!

Mai trecură astfel alți cinci ani și o gripă cumplită se abătu asupra regatului. Împăratul însuși se îmbolnăvi foarte grav și căzu pe patul de moarte. Curtenii, care-l iubeau mult, se întristară. Din păcate însă, nu mai era nimic de făcut pentru dânsul.

„Măcar de aş putea asculta puțină muzică, să nu mai aud vocile astea chinuitoare...”, mormăi împăratul.

Deodată, o muzică dulce intră prin fereastra deschisă. Era privighetoarea adevărată, care auzise de boala împăratului și venise să îi cânte. Privighetoarea cânta despre primăvară, despre vremea când mugurii se sparg în frunze verzi și bobocii florilor se deschid.

„Cum aş putea să îți mulțumesc vreodată? Te-am izgonit din regatul meu, iar tu ai venit să-mi salvezi viața. Cere-mi orice și vei avea!”

„Vreau doar să mă lași să cânt în fiecare seară la fereastra ta. Prin cântecul meu, vei afla tot ce se întâmplă în regatul tău – și bune, și rele, dar să nu lași pe nimeni să afle că o micuță pasăre îți șoptește toate acestea.”

Vocabular

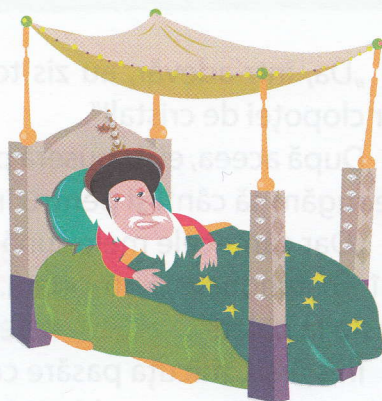
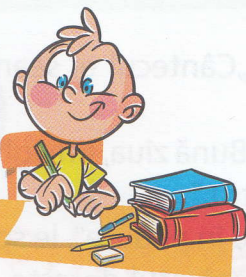
sălășluia – locuia;

a izgoni – a da afară, a alunga, a goni;

regat – stat condus de un rege.

Exersează!

1. Recitește textul pentru a răspunde la întrebări:

- De unde a aflat împăratul despre privighetoare?

- De ce au fost dezamăgite doamnele de onoare?

- Ce a făcut împăratul când a ascultat pentru prima dată cântecul privighetorii?

- De ce au preferat-o curtenii pe privighetoarea de aur?

- Cum l-a salvat privighetoarea pe împărat?

- Ce răsplată a dorit privighetoarea?

2. Completează următoarele enunțuri cu informații din text:

- a. Cartea aceasta spune că, dintre toate minunățiile regatului meu, _____ e cel mai grozav!
- b. Nu ne-am fi imaginat niciodată că privighetoarea e o pasăre _____ !
- c. Împăratul însuși se îmbolnăvi foarte grav și _____ .
- d. _____ , iar tu ai venit să-mi salvezi viața.

3. Încercuiește varianta corectă de răspuns. Întoarce-te la text ori de câte ori ai nevoie.

- Cine auzise cântecul privighetorii?
 - a. doamnele de onoare;
 - b. ucenicul bucătar;
 - c. servitorii;
 - d. bucătarii.
- Cărui fapt se datorează întoarcerea privighetorii la palat?
 - a. privighetoarea de aur se stricase;
 - b. asupra regatului se abătuse gripa;
 - c. împăratul se îmbolnăvise grav;
 - d. curtenii erau triști.
- De ce privighetoarea de aur ajunsese preferată de împărat?
 - a. pentru frumusețea ei;
 - b. pentru că putea cânta în duet;
 - c. pentru cântul ei la fel de frumos;
 - d. pentru că oamenii de la curte îi știau cântecul.

4. Numerotează propozițiile de mai jos în ordinea în care s-au petrecut întâmplările din text. Prima propoziție a fost deja numerotată.

- ☐ Împăratul a primit o privighetoare de aur.
- ☐ Privighetoarea a auzit că împăratul este bolnav și a venit să-i cânte.
- 1** ☐ Un împărat trăia într-un palat de o frumusețe rară.
- ☐ Privighetoarea de aur s-a stricat.
- ☐ Împăratul a aflat că privighetoarea cânta minunat.
- ☐ Împăratul s-a îmbolnăvit foarte grav.
- ☐ Curtenii au plecat să găsească privighetoarea.
- ☐ Privighetoarea adevărată a fost alungată.

5. Formulează câte o întrebare pe care să o adresezi:

- a. împăratului; _____
- b. curtenilor; _____
- c. privighetorii. _____

6. Pentru fiecare cuvânt dat, selectat din text, găsește perechea cu sens opus:

întreabă – _____

seara – _____

însorită – _____

primi – _____

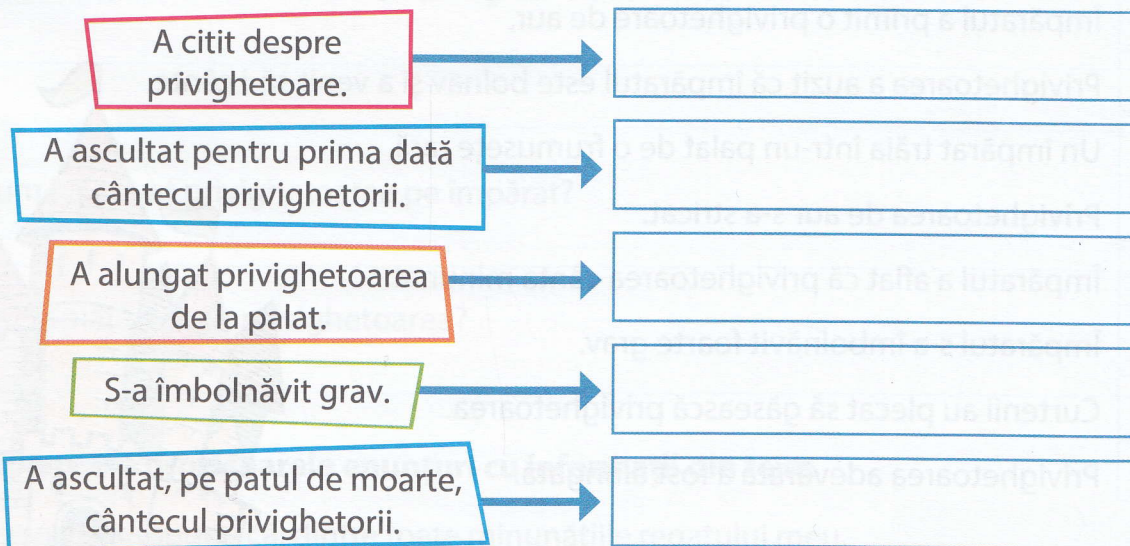
Alege una dintre perechile de cuvinte și alcătuește un enunț.

7. Spune-ți părerea!

Transcrie, din text, fragmentul care ți-a atras atenția. Explică de ce l-ai ales.

Fragmentul	Am ales textul, pentru că...
_____	_____
_____	_____
_____	_____

8. Scrie, în casete, ce crezi că a simțit împăratul în situațiile precizate.

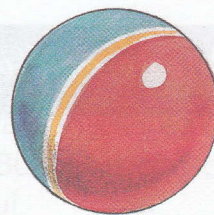

9. A procedat corect împăratul când a alungat privighetoarea de la palat? Argumentează răspunsul dat.

Trăistuța cu idei

Mingea Călătoare

Pe rând, fiecare copil aruncă mingea unui coleg.
În același timp, formulează o întrebare pe baza textului dat.
Cel care prinde mingea trebuie să formuleze răspunsul. Dacă nu știe, va fi ajutat de cel care a formulat întrebarea. Mingea este aruncată apoi mai departe și este formulată o nouă întrebare.
Este foarte important ca mingea să ajungă la cât mai mulți copii din clasă.

Află mai multe!

Deși cântă și în timpul zilei, **privighetoarea** poate fi auzită seara târziu, când foarte puține păsări mai cântă. De aceea, numele ei provine de la cuvântul **a priveghea**.

Cântecul ei este puternic și sonor, cu o gamă largă de triluri, fluierături și schimbări de frecvențe.

Toamna, privighetoarea migrează către Africa.

- Care sunt momentele redată în textul *Privighetoarea*, în care te-ai simțit trist în timpul lecturii?

- Dar bucuros?

Bunătatea întrece frumusețea.

